

La clau

El debat organitzat per EL PERIÓDICO amb els set caps de llista per la circumscripció de Barcelona per a les eleccions del dia 20 va ser un altre retrat del complex mapa polític de Catalunya. Lluny queden els temps en què hi havia dos partits grans, l'extinta CiU i el PSC, i tres petits, ERC, PPC i ICV. Aquests últims es disputaven les restes en les diferents cites electorals. Aquest esquema se'n va anar en orris pel terratrèmol que va suposar la crisi econòmica, pel desgast de materials sofert pel sistema polític nascut el 1978 i pel procés sobiranista que va introduir una polarització extrema al voltant, primer, del dret a decidir i, després, de la independència.

Set nòvies per a set vots

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

Els nous temps, associats a la difusa etiqueta de *nova política*, són de fragmentació, de volatilitat del vot i, sobretot, d'un panorama més obert per formar majories de govern als

diferents parlaments. L'última enquesta publicada per aquest diari fa sis dies de cara al 20-D vaticina que quatre forces estan a Catalunya a la *foto finish* pel que fa a nombre d'escons: ERC, 9-11; En Comú Podem, 9-10; Ciutadans, 8-10, i PSC, 8-9. Aquest quàdruple empat configura un nou mapa que es correspon amb la clamorosa excepció del PP, cada vegada més irrellevant a Catalunya amb els nous vents en una Espanya en què el bipartidisme imperfecte que impera des del 1982 ha quedat superat i la batalla electoral es disputa per primera vegada a quatre bandes.

Enfront dels que consideren que l'atomització del sistema de partits és una desgràcia que portarà més inestabilitat, convé mirar el costat posi-

tiu que no és cap altre que una representació política més ajustada a la pluralitat de la societat.

Foc creuat

El foc creuat en el debat a set d'EL PERIÓDICO és una bona mostra de com les diferents sensibilitats al voltant del model social i a l'estatus de Catalunya dins o fora de l'Estat espanyol configuren un debat multilateral embolicat, però ric. Això sí, aquest esquema exigeix una gran flexibilitat per formar majories estables. Els apriorismes i l'excés de línies vermelles són el punt feble del nou mapa de partits.

@JuanchoDumall

La roda

'Fucking Wednesday'

Tot va començar amb una reunió familiar per donar les gràcies a Déu pel final de la collita. Així va néixer a Amèrica la celebració del *Thanksgiving Day* (Dia d'Acció de Gràcies) cada quart diu de novembre. L'endemà començaven les compres de Nadal. A causa del gran augment de circulació per aquest motiu en aquella data i els problemes que provocava, la policia de trànsit de Filadèlfia el va batejar com a Black Friday (Divendres Negre). Avui és una fita mercatotècnica d'arrencada de les compres desbocades. Amb tant èxit, que les empreses de venda *on line* es van inventar el 2005 el *Cyber Monday* (Ciber Dilluns) perquè la gent pogués seguir comprant des de casa seva. També es va crear la *Shopping Night* coincidint amb l'encesa dels llums de Nadal.

Però per apaivagar la mala consciència consumista, el 2012 es va crear el *Giving Tuesday* (Dimarts de Donar) apel·lant a la filantropia per a ajudes socials. Aquest any s'han

Davant la colonització anglosaxona del calendari no queda més remei que la irònica capitulació

aconseguit 117 milions de dòlars. I just aquell dimarts **Mark Zuckerberg** va anunciar la seva donació del 99% d'accions de Facebook per a fins solidaris. Més radical contra l'hiperconsumisme nadalenc va ser la creació del *Buy Nothing Day* (Dia de No comprar Res) promogut per la Fundació Adbusters des dels anys 90. Desafien la humanitat a aguantar tot el 25 de novembre sense comprar res. Sembla fàcil, però resulta gairebé impossible. Les seves campanyes d'antipublicitat *Avui no compreu* han sigut rebutjades pels principals mitjans. Òbviament.

Davant d'aquesta colonització anglosaxona del calendari, a la qual se suma Halloween, no queda cap més remei que la irònica capitulació. Per això se m'acudia proposar el *Fucking Wednesday* (Fotut Dimecres), un dia per passar de tota mena de consignes i fer el que et doni la gana. Però resulta que ja està ocupat, i és el dia que els estudiants maleeixen perquè està enmig de dos caps de setmana de festa. ¡Sense poder comprar res! ■

ELS DIJOUS, ECONOMIA

Els perdedors voten patriotisme

L'auge de la ultradreta francesa es recolza en la població que més pateix els efectes de la crisi

ANTÓN
Costas

El refranyer recomana que quan vegis la barba del teu veí pelar, posis la teva a remullar. El que acaba de passar a França en les eleccions regionals de diumenge passat pot ser un senyal anticipat del que anirem veient en altres països d'Europa, inclòs el nostre. El Front Nacional de **Marine Le Pen** ha guanyat la primera volta de les eleccions regionals franceses amb el 28,9% dels vots, per sobre del 26,9% dels conservadors de **Nicolas Sarkozy** i del 23% dels socialistes de **François Hollande**. És a dir, un de cada tres francesos ha votat el Front Nacional, un partit antieuropeu, antisistema, antiglobalització. La sorpresa més gran no ha sigut, no obstant, els resultats sinó els que el van votar. Al Front Nacional se'l veu generalment com un partit populista de dretes amb poc ascendent en els sectors populars tradicionalment d'esquerres. Però l'ampliació de la base electoral del Front Nacional ha vingut especialment d'aquests sectors. L'han votat el 43% dels obrers i el 35% dels joves de 18 a 24 anys. I també un nombre creixent de treballadors, agricultors i autònoms, més pròxims als conservadors.

¿QUÈ ÉS EL que ha portat aquests sectors a votar el Front Nacional? Una resposta és la indignació pel que està passant amb la corrupció política i la immigració. Però

els factors més influents són els efectes socials de la crisi. En particular, de l'atur i de la falta d'expectatives. El Front Nacional ha tret més vots a les regions franceses on l'atur és superior a la mitjana nacional.

Pot sorprendre que siguin els treballadors i els joves els que optin per recolzar partits considerats populistes i nacionalistes. Però no hauria de ser motiu de sorpresa. Només fa falta tenir memòria. Als anys 30, enmig d'una crisi econòmica i social en molts sentits similar a l'actual, els treballadors i joves van recolzar els moviments feixistes i nazis. És incòmode reconèixer-ho, però és així.

No s'ha d'oblidar que els moviments populistes i patriòtics –ja sigui el feixisme i el nazisme del segle passat o el populisme actual del Front Nacional (FN)– ofereixen un contracte social atractiu per als perdedors de la crisi i la integració europea. Prometen protecció econòmica a canvi de suport al patriotisme nacionalista i a la restricció de llibertats civils. En una situació d'incertesa al voltant del futur, aquest contracte social és atractiu per als perdedors.

El comportament electoral dels joves francesos és revelador. La joventut poc preparada, sense batxillerat ni formació professional, que disposa de menys oportunitats i que es veu amenaçada per l'ober-

LEONARD BEARD

Els moviments patriòtics s'aprofiten de la situació d'incertesa sobre el futur

tura i la globalització és la més procliu a recolzar el Front Nacional.

ÉS EN AQUEST punt on veig les similituds amb la situació del nostre país. La recuperació de l'activitat econòmica i de l'ocupació a Espanya no està arribant als més joves. L'ocupació augmenta en totes les franges d'edats compreses entre els 35 i els 65 anys. Però les xifres d'ocupació neta dels joves continuen estancades si és que no disminueixen.

Els homes joves sense formació i culturalment més mal adaptats que les dones per ocupar els llocs de treball que porta l'economia de ser-

veis constitueixen el nou sexe feble de les nostres societats. Si no es fa res, estan abocats a formar part d'una nova gran bossa d'atur estructural de llarga durada, com la que vam tenir en els anys de l'última expansió, i a viure en entorns familiars desestructurats. No és sorprenent llavors que es tornin antisistema, antieuropeus i anticapitalistes. El problema no és que no tinguin raó; el verdader problema és que en tenen.

S'ha de recordar que els processos d'integració supranacional com l'europeu i les crisis econòmiques, especialment en situacions d'intens canvi tecnològic, tenen guanyadors i perdedors. Els guanyadors creuen que els beneficis arribaran a tots i acostumen a veure's a si mateixos com a europeistes, cosmopolites i anti-Estat nació. Els perdedors, en canvi, es veuen maltractats per aquests canvis i sense expectatives de millora. Per això acostumen a buscar suport i refugi a l'Estat nació. I donen el seu suport a formacions patriòtiques i antieuropees.

Per si això no fos suficient, la Comissió Europea ha entrat en campanya en les eleccions espanyoles. La seva irrupció no presagia res de bo. Al fixar com a prioritats del pròxim govern la continuïtat de les retallades de la despesa pública i la reforma laboral està augmentant el nombre de perdedors. I donant suport a aquells que, com l'FN, busquen enfrontar el patriotisme nacional amb la Unió Europea. L'avantatge, de moment, és que aquí no hi ha un FN. Però no s'ha de donar l'oportunitat que n'aparegui un. ■

Catedràtic de Política Econòmica (UB).